

Jak Piotraszówka w Boguchwałę się zmieniła

Okolo roku 1350 została założona wieś Piotraszówka przez Piotra Kmitę Lunakiem zwanego herbu Szreniawa, której to wsi imię swoje imć Pan Kmita dał, by podstawą nazwy owej wioski było. Bogaciła się Piotraszówka, pracą swoich mieszkańców i zapobiegliwością właścicieli, potomków Piotra Kmity, którzy nazwawszy się Pietraszewscy wsią ową do połowy XVI wieku władali. Potem jej właścicielem został Mikołaj Spytek Ligeża, który przekazał gospodarowanie w Piotraszówce swemu bratankowi, Andrzejowi Ligezie, na własność, którego ostatecznie wieś ta przeszła. Nie kwitła miłość rodzinna w sławnym i bogatym rodzie Ligezów. Bo oto Andrzej pomówił - nie bezpodstawnie - stryja o zagarnięcie spadku po ojcu Andrzeja, bracie Pana Mikołaja, a że do rozliczeń Pan Mikołaj Spytek skory nie był, przeto kochający bratanek zamek stryja w Rzeszowie najechał i spustoszył znaczne mienie z niego wywożąc, o co przed sądami procesy latami się toczyły. Po śmierci Ligeży w wyniku podziałów Pietraszówka przechodzi w ręce Zygmunta Brzezińskiego, a później Macieja z Uniechowa Ustrzyckiego. Ten sprzedaje wieś już ludną i bogatą księciu Teodorowi Konstantemu Lubomirskiemu.

Książę postanowił ze swojej nowej wsi swą główną siedzibę uczynić. Książę buduje wspaniały pałac, którego pozostałości do dzisiaj podziw wzbudzają. Książę Teodor Lubomirski - jak przekazują kroniki i opowieści starych ludzi, których prapradziadowie owego księcia na własne oczy widzieli - był człowiekiem, który za nic miał prawa boskie i ludzkie mając wielu grzechów, występków, hulanki i pijaństw się dopuścił, ludzi wielu ukrzywdził. Nie wiadomo, z jakiego powodu, różnie o tym ludzie mówili. Książę Teodor poprawić się postanowił i grzesznego życia poniechawszy po Bożemu żyć postanowił. Jako pokutę za grzechy postanowił wybudować trzy kościoły w Zabierzowie, Przybyszówce i swojej Pietraszówce, jak mówił „Na Bożą chwałę”. Budowa kościoła ukończoną została w roku Pańskim 1728. Widząc dzieło doprowadzone do końca, padł książę Teodor na kolana i „Bogu dzięki, Bogu chwała” zawołał. Spodobała się ludziom owa pobożna i pełna skruchy postawa wielkiego Pana, byłego hulaki. Spodobała się także argumentacja odprawienia takiej pokuty i dlatego okoliczni mieszkańcy, a także ludzie przyjezdni Pietraszówkę Bożachwałą zaczęli nazywać. A król polski August II Mocny z dynastii Sasów, prawa miejskie owej wsi książęcej i nazwę Boguchwała nadał i zatwierdził, która to nazwa do naszych czasów przetrwała.

Znacznie skróconą wersję tej legendy przytaczają Zbigniew Kalandyk, Zbigniew Stojek, Maciej Stopa, Artur Wiktor i Roman Zych autorzy „Przewodnika po Boguchwałę i gminie” wydanego nakładem Szkoły Podstawowej w Boguchwałę w 1993 roku.

Marek Czarnota